

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 17. Misericordiæ honor, dignitas, præstantia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

stus, significat ingentem calamitatem (quia in meridie sol maxime urit) ita umbra & nox, significat ejus remedium, refugium, & refrigerium. Unde II. 4. 6. dicitur: *erit in umbra- culum diei ab aestu*. Sensus ergo est: o Moabita, vultis esse salvi, vultis evadere manus Nabuchodonosoris? facite, quod dico: Israelitas cognatos, & vicinos vestros, patriâ exules, humaniter excipite, fovete, protegitte. Nota hic: optimum remedium, ad evadendam instantem afflictionem, & Dei vindictam, esse misericordiam. Vis evadere miseriam? esto misericors in miseros. Vis suscipi cœlo? suscipe peregrinum hospitio. Cornelius hic.

Arcifaba est continuo ficulnea. Matth. 21. 19. Cur hæc ficulnea maledicitur, & non potius illa paradisi? quæ humani generis ruina fuit. Arbor illa vetita, juxta Iidorum Pehul. Ambros. Athanas. ficus fuit. Cur ergo hæc non maledicitur? licet indignationem meruit, dum gulæ Evæ, & Adami infervit; tamen bene sibi consuluit, dum nudis parentibus vestes exhibuit. Gen. 37. Sic elemosyna liberat hominem à maledictione, licet alius peccatis infectum. Sylveira Addit. hic.

Manducat Deus in cœlo panem, quem percipit pauper in terra. Sinobis in cœlo misericordia sit patrona, nihil nobis nocebit in terra. S. Chrysol. f. 42.

E contra male immisericordi.

Nutantes transferantur filii ejus &c. Pl. 108. 10. Audiri possunt supplicia horribiliora? In quem autem immitit plagas tam horridas? an in Cain fratricidam? an in Goliath? an in Dathan, & Abyron? &c. neminem ex his designat. In scopum tot arumharum illum ponit, qui ausus est conculcare abjectos, & inopes: *pro eo, quod non est recordatus facere misericordiam* v. 16. Oliva t. 2. conc. 21.

Ablavit eam, quæ erat absque misericordia. Of. 1. 8. Licet Deus tantoperè Hebræos dilexerit; quia tamen in proximos suos crudeles fuerunt, non occurrentes illis in necessitatibus eorum; eis consolationes, & particularia auxilia, abstulit. Diez f. 5. post Cin.

Hæc de causâ Deus omnipotens manum non aperit, quoniam fraternitatis charitatem oclusimus. Ob hoc & campi steriles, quoniam charitas friguit, aruit. Et quamquam supplicantium vox assidue clamat, attamen apud homines evanescit, & dissipatur: nam & nos rogantes minime audimus. S. Basilus f. 3. in div. avar.

§. XV.

Misericordia meretur benedictiones, gratias.

Abraham, & Loth, hospitales, Angelos habuerunt hospites. Gen. 18. & 19. Tobias, quia sepeliebat, vidit Râphaelem. c. 12. 12. Act. 10. 2. &c. Cornelius ob elemosynas meruit Angelum loquentem, & converti. *Unâ Sabbathi &c.* Luc. 24. 1. Docemur: opera *Polyanth. Sacr. Tom. II.*

misericordiæ mereri conversationem cum Angelis. Stella in Luc. 24.

Panem suum esurienti dederit. Ezech. 18. 7. In fame Burgundia Ecdicius Senator ad quatuor millia pauperum continuo aluit. Unde ad eum vox de cœlo lapsa: Ecdici, quia fecisti rem hæc; tibi, & semini tuo, panis non deerit in sempiternum; eò quod obedieris verbis meis, & famem meam refecione pauperum satiaveris. Ità Gregor. Turon. 1. 2. hist. Franc. c. 24.

Venite benedicti. Matth. 25. 34. Non otiosè misericordes in remuneratione à Domino vocantur *benedicti*; nec eorum benedictio in particulari explicatur, an fuerit cœlestium? an terrenorum? an agri pleni? an frumenti, & vini? Quia misericordis benedictio perfecta est; omnes benedictiones complectens. Nazianz. or. de pauper. amore: dicit Dominus animæ tuæ: salus tua ego sum, & fides tua te salvum fecit. Et ecce sanus factus es; nec non omnia humanitatis verba; si solum te dolentibus viderit humanum. Bæza. t. 3. l. 13. c. 3. §. 6.

Date & dabitur vobis. Luc. 6. 38. Deus misericordibus, & liberalibus, etiam in temporalibus benedicit; estque commune dictum: qui non dat, quod amat; non capit, quod operat. Dionys. Carth. hic.

§. XVI.

Misericordia vocatur justitia, sanctitas.

UT habeas justitiam &c. Deut. 24. 13. id est, misericordiam. Dan. 4. 24. *peccata tua elemosynis.* Chald. *justitiâ, redime.* Prov. *Justitia*, id est, misericordia, *liberabit* Prov. 11. 4. *à morte*; præcessit enim; *non proderunt divitiæ* avarè recondita *in die ultionis.* Pl. 111. 9. *differit, dedit pauperibus; justitia*, id est, ex radice Hebræica, *elemosynâ ejus manet in saculum sæculi.* Cornelius in Deut. hic.

Periit sanctus. Mich. 7. 2. Hebr. *pius*. Chald. *misericos.* Tigurina *benignus.*

Attendite, nè justitiam vestram &c. Matth. 6. 1. Arab. *misericiordiam*, Chrysol. *elemosynam.*

§. XVII.

Misericordiæ honor, dignitas, præstantia.

Num 1.

Facit filium Dei.

ET species quarto similis filio Dei. Dan. 3. 92. Verum Filium Dei interpretatur Tertullianus; Augustinus; Rupertus: nimirum quia pueris illis, omni ope humanâ destitutis, pupillis denique, opem tulit; dignum potuit Rex existimare, qui aut Filius Dei videretur, aut esset. Octavianus in Eccl. c. 4.

Et eris tu, filius altissimi. Eccl. 4. 11. Magna hæc merces. Angeli natura omnes creatas alias dignitate præminet: quare Joannes

N

B. An-

B. *Angelus* dictus est Malach. 3. 1. Nunquam tamen tam præcellens natura filii Dei nomine dignata est. Hebr. 1. 5. *cui enim dixit aliquando Angelorum, filius meus es tu.* hunc autem titulum pupillorum patri tribuit. Octavianus hic.

Hic est Filius meus dilectus. Matth. 17. 5. Pater æternus Christum aspiciens in miserationibus prædivitem, solis in morem effulgentem; Filium suum esse inclamavit. Si Christus solem induit, bonis, & malis, exorientem; quid mirum, à Patre cœlesti Filii nomine decorari? Escobar t. 1. mir. Chr. l. 11. obf. 4.

Misericordia Dei maximè Deo similem facit: quia unus dicitur alteri similis, quando in facie assimilatur ei; nullum autem opus Dei nobis manifestius, quàm misericordia. S. Vincent. Ferr. l. 2. D. 15. Trinit.

Num. 2.

Varia ejusdem argumenti.

Et senectus mea in misericordia uberi. Ps. 91.

11. Diligenter attendo in Scripturis, ubi primum legerim senectutem. Adam 930. annis vixit; & tamen senex non dicitur: Mathusalem 960. annis vixit, & senex non dicitur. Venio usque ad diluvium; & post diluvium, per annorum fere tria millia, & nullum invenio, qui dicitur senex. Primus Abraham *senex* dicitur Gen. 24. 1. Et certè multò minoris ætatis fuit, quàm Mathusalem: sed propterea dicitur *senex*, quoniam *senectus* illius inuncta fuit oleo uberi. S. Hieron. hic. id est, bonis operibus charitatis. Mendoza in 1. Reg. 3. 1.

Initium via bona, facere justitiam. Prov. 16. 5. Salazar per justitiam accipit misericordiam. S. Chrylost. hom. 7. in Matth. vis corpus Christi honorare; non despicias ipsum nudum. Neque hic quidem in Ecclesia sericis pannis induas, foris autem frigore, ac nuditate, confici negligas: qui enim dixit, *hoc est corpus meum*, & rem simul cum verbo confecit; idem dixit: esurientem me vidistis & non cibastis. Hoc dico, non quia vitare velim talium vasorum oblationem; sed quia dignum putem ante omnia misericordiæ, & benignitatis, esse incumbendum. *Melius est nomen bonum, quàm divitiæ multæ: super argentum, & aurum gratia bona.* Prov. 22. 1. *Syrus pro auro, & argento, bona est misericordia.*

Odor vestimentorum tuorum, sicut odor thuris. Cant. 4. 11. Si sponfam dicas Ecclesiam, quæ ejus vestimenta? Lucas Abb. hic: vestimenta Ecclesiæ eos opinor intelligi, qui pauperes tegunt. Sed quis est odor eorum? sicut odor thuris. Cur thuris; non alterius odoris? Lucas cit: famam similem pronuntiat Spiritus S. eorum, qui sacrificium Dei efficiuntur, id est, Martyrum; eo quòd thus soli Deo in odorem suavitatis offerri justum sit. 1. Joan. 3. 16. *in hoc cognovimus, claritatem Dei, quoniam ille animam suam pro nobis posuit; & nos debemus pro fratribus animas ponere.* mox subjicit: *qui habuerit substan-*

tiam hujus mundi. S. August. apud Hugonem Card. animam meam pro proximo pono; quando ori subtraho, quod pauperi impendo. Didacus Nis. Phœn. Græc. l. 3. c. 12.

Estote ergo vos perfecti &c. Matth. 5. 48. Lucas autem c. 6. 36. *estote misericordes &c.* Ex radice Hebr. *sanctum, & perfectum*, idem est, quod esse *misericordem*.

Factum est, ut portaretur ab Angelis in Sinum Abrahæ. Luc. 16. 22. Una ex causis, cur Limbus sinus Abrahæ dicitur, est; quia voluit Deus magnam Abrahæ misericordiam honorare. Quia Abraham tam liberalis erat in excipiendis peregrinis, & protegendis pauperibus, in Sinu eos gerens; voluit eum Dominus hoc honore afficere; ut ille locus, qui Sanctis Patribus in requiem designatus est, cognomen acciperet illius sinus, & cordis pii Abrahæ; quòd semper egenis patuit. Diez. conc. 2. in Assumpt. Virg.

Oleoginei colores imagini multum splendorem addunt: sic misericordia omnes virtutes illustrat. Diez. f. 5. D. 4. Quadr.

§. XVIII.

Misericordiam à quibus doceamur.

Corvis præcepi, ut pascant te. 1. Reg. 17.

4. &c. alit (Deus Eliam) corporum copiâ, ut quasi immundi animalis escam abominatus famis solvat sententiam: Vide mihi divinam sapientiam! Traducitur apud Sacros Scriptores corvus, ut animal pullorum odio laborans: nam cum fœtum excluderint, repudiant, neglectâ nutricandi curâ. Sed quæ creaturam omnem pervadit, divina Providentia pullis ipsis corvorum, occultâ quâdam ratione, è minutis quibusdam animalibus escam parat. Mandabo, inquit, corvis, ut pascant te: qui proles produunt, hi tibi cibum metant. Nè igitur durior fueris corvis pullorum osoribus; nec istud illorum erga pullos odium tu erga Judæos imiteris. S. Basilius Seleuc. or. in S. Eliam. S. Chrylost. tom. 6. or. in Eliam, ait; cum à corvo sustentatum, à vidua, ab Angelo: ut exemplis misericordiæ Dei permotus peteret pluviam, & fertilitatem; quàm licet Deus sine precibus ejus dare potuisset, noluisse tamen ad eum honorandum.

Quòd toties in montem Oliveti Dominus ascendit; nos misericordiam diligere docebat, *eleos enim Græcè, Latine misericordia* dicitur. Matth. 21. 1, 24. 3, 26. 30. Luc. 19. 29. 21. 37.

Vince sævam complexionem, depone ferinum morem: nam Deus clemens creavit te, natura pia nutrit te, plana terra sustentat te. Dulci sanguine vivis, amicâ membrorum compagine subsistis & humorum tuorum pacis fœdere sociaris. Revera totus ordo naturæ ad pietatem te trahit. S. Cyrill. Apol. l. 1. c. 22.

Alexander V. P. adeò liberalis erat in pauperes; ut cum honoribus ejus benignitas creverit; ideòque dicere auditus sit: cum Episcopus essem, dives eram: cum Cardinalis; factus sum pauper: cum Pontifex; mendicus. Masen. l. 2. Argut ex Pegeo.

§. XIX.